

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Sermones prestantissimi viri Roberti de Latio: ordinis
Minoru[m] sacre theologie professoris: pontificis
Aquinatis**

Caracciolo, Roberto

Lugd., Anno d[omi]ni. M.ccccxiiij. vi. no.Maij.

[Prologus]

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70607](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70607)

Tabula sermonū de timore iudiciorū dei.

¶ Sequitur ipsius tractatus de timore iudiciorum dei: comprehendens sermones.

De sacre scripture sublimitate: ac euāgelij multiplicitate. Sermo. f.

De iudicijs dei: et quomodo vicina esse cognoscunt et quomodo euitantur. Sermo. ij.

De iudicio dei contra superbientes angelos. Sermo. iij.

De demōnū presidentia: atque potentia grādi quibus nihilominus homines dei adiutorio resistere possunt. Ser. iij.

De fructibus superbie. Ser. v.

De iudicio dei contra primos parentes nostros. Sermo. vj.

De iudicio dei contra mundū lasciuientem facto tempore Noe. Ser. viij.

De mulieribus que multorum sunt causa peccatorum. Sermo. viij.

De iudicio dei contra fetidos sodomitas. Sermo. ix.

De iudicio dei contra Pharaonē et egyptios. Sermo. x.

De iudicio dei contra iudaicū populū in deserto murmurantē. Ser. xj.

De iudicio dei contra iudeos hierusalem habitantes. Sermo. xij.

De iudicio dei contra iudeos xpm et ecclesiam persequentes. Ser. xij.

De iudicio dei contra David populū numerantem. Ser. xij.

De iudicio dei contra Sennacherib. blasphemum. Sermo. xv.

De iudicio dei contra Nabuchodonosor superbientem. Sermo. xvj.

De iudicio dei contra Antiochū crudelissimū in iudeos. Ser. xvij.

De cognitione dei: et de debito sibi honore exhibendo. Ser. xvij.

De honore et reuerentia deo exhibendis. Sermo. xix.

¶ Epistola venerabilis clarissimique in sacra theologia magistri fratris roberti Carazoli de Licio ordinis minorum: ad reuerendissimum et illustrissimum dñm dñm Johannem de aragonia: serenissimi dñi nri Ferdinandi regis sicilie et

filium et locū tenētē generalē aplice sedis protonotarium: in qua sua doctitas commendatur.

Huerendissi

mo patri et dño: dño Johanni de Aragonia xpianissimi regis Ferdinandi filio: sedis aplice dignissimi

protonotario: Robertus carazolus de Licio ecclesie minorum sacre theologie magister humiliter se comēdat. Inter preclarissimas virtutes tuas ingentem animi dotes: docilitas magnopere fulget. Quasi fit ut animum semper propriū: benivolentem exhibeas ad intelligendū doctrinam sapiētū. Neque do elegantissimo ingenio tuo satis esse possunt: quod in palatio tue residentie singulis diebus ad eruditissimos viros audire contendis: quam immo diuinarū: humanarūque rerū investigare ac scire rationē cupiens: pia religione frequentare soles: templum sacra dei: ut etiam ibi haurias: quicquid ab his qui declamatorie ut ad populū loqui solet edocetur. Laudabilis profecto institutio ista nedū in adolescentēte vel iuuenē: verū etiam in quolibet aetate nosissimo et sene: ex eo quod nullus tam sapientis tamque doctus esse potest: qui audiendo doctor fieri valeat. Ergo stat sententia illa. s. c. Proverb. Audies sapiens sapientior erit. At et iuriscōsultus ff. de fidei cōmissarijs libertatibus. L. apud Julianū. dicit cupiditatē descedi optiam esse rationē viuendi. Et in Julianū dixisse fertur. Esti alterū pedē in sepulchro haberem: adhuc discere aliqd velle. Quare valerius in rubrica de studio et industria: miris laudibus extollit Solonem: p̄b̄m: qui supremo die vite afflicto: tibus amicis: quidāq; inter se a ferentibus satis iam presum caput erent. Interrogatusq; quapropter id fecisset respondit. Et cum istud quicquid est de quo disputatis. percepero: morar.

De timore iudiciorum. Sermo I

Sacer dō Hiero. in epla ad Palmas
 chū & Oceanū sic de seipō fatef. Dum
 essem iuuenis: nimio feruebam amore
 discēdi: nec iuxta quorūdam psumptio
 nē ipse me docui: Apollinarem audiui
 Antiochiē frequēter & colui. Jā comis
 spargebatur caput cānis: & magistrum
 potē q̄ discipulū me esse dicebat: Per
 reri tñ Alexandriā: audiui Didimuz: in
 multis ei grās ago. Q̄ q̄ nesciebā dis
 dici: q̄ sciebā (illo docēte) nō perdi
 di: Putabam me homies finē fecisse dis
 scendi. Veni rursus Hierosolymam et
 Bethlē. Quo labore: quo p̄cio: Bara
 niā nocturnū habui p̄ceptorem? Time
 bat em̄ Judcos: et altera mihi exhibe
 bat Nicodemū. hec Hiero. Nox studia
 imitanda sunt: nō eoz q̄ sibi scioli vidē
 tur: spernūt oēm disciplinam. De his
 loquit sic Seneca li. de trāq̄llitate ani
 mi. Puto multos ad sapiētiā puenire
 potuisse nisi putassent se puenisse. Sz
 tu sapiētie cultor: & venerator p̄cipu:
 oēm diligētā apponīs: vt a multīs mul
 ta cognoscas. et licz dignata sit d̄hatio
 tua: dū Neapoli predicabā quasi quo
 tidie sermonibz meis adesse: hortari tā
 dē me voluisti vt opus de timore iudi
 ciorz dei i scriptis redigerē: illudqz do
 minationi tue legendū trāsmitterē. Se
 ci libēs qd̄ iussisti: & operā dedi: vt mo
 rē tue gererē volūtati. Accedet hoc ad
 vtilitatē plurimoz: qm̄ q̄ noua sunt al
 licere solent humanas mētes. Nam vt
 scribit Actū. xvij. Dū Paul⁹ esset athe
 nis disputaretqz i synagoga cū iudeis
 & colentibz deū: & in foro p̄ oēs dies cū
 epicureis & stoicis p̄ his: qd̄ dicebant
 eū seminuerbium. i. seminatore verborz.
 Al̄ nō nouoz demonioz annūciatorē:
 id est nouarū scientiaz: s̄m Nicolaum
 de lyra. Propter quod duxerūt eum ad
 Ariopagū dicentes: Possumus scire q̄
 est hec noua (que a te d̄) doctrina? No
 ua em̄ quedā infero auribus nr̄is. No
 lumus ergo scire quidnam velint hec
 esse. Atheniēses autem oēs et aduene
 hospites ad nihil aliud vocabant nisi

dicere aut audire aliquid noui. Hoc est
 qd̄ Quid. in lib. ij. de ponto. Est quoqz
 cunctarū nouitas charissima reruz. Et
 de hoc Sen. in q̄stionibz naturalibus.
 Naturale ē magis noua q̄ magna mi
 rari. Et idē in. iij. declamationuz. Ad
 noua hoies pueniūt: ad noua p̄currūt.
 Licero insuper in sua rhetorica docet
 auditores fieri posse attentos: sed de
 rebus nouis et inuistatis nos p̄mises
 rim⁹ h̄ba facturos. Scripsi igit donā
 te deo: nō indoctis hūane sapiētie ver
 bis: q̄cqd̄ legere aut iuenire potui: qd̄
 hoim corda ad timēdū deū gliosum re
 uocet & inducat. Accipe itaqz tu pater
 colēdissime libellū istū: in quo si qd̄ bo
 ni repperis p̄ba. si qd̄ d̄o aut supflūū
 aut min⁹ rectū in illo deprehēderis: cor
 rige. Oro tñ humanissimā d̄hationem
 tuā ne cōmunicet aut tardat illū inui
 dis & maliuolis meis: quos multos no
 sti: qz vt vtar verbis Hiero. in plogo in
 Esdrā. Inuidoz studia oē qd̄ scribim⁹
 rephēdēdū putāt & intrerdū s̄ se scien
 tia repugnāte publice lacerāt q̄ oculis
 te legūt: intātā vt clamare cōpellar ac
 dicere illud p̄s. cix. Dñe libera animaz
 meā a labijs iniq̄s: et a lingua dolosa.
 Benevale speculum bonoz mox: & me
 mento mei dum bene tibi fuerit.

Incipit plogus in op⁹ de timore di
 uinoz iudiciorz: in quo exponunt mysti
 ce verba Jobis in themate. Sermo. j.

Vidi alterū an
 gelū volantē p̄ medium
 celū habentē euāgelium
 eternū: vt euangelizaret
 sedētibz sup terrā: & sup
 oēm gentē tribz & linguā: & sup popu
 lum dicēs magna voce: Timete dñm &
 date illi honorem: qz venit hora iudicij
 eius. Vabentur hec verba Apoc. iij.
 Ad tantam insaniam cecitatēqz mētis
 mortales homines iam deuenerūt: vt
 deum excelsum non arbitrentur suoz
 peccatoz vltorē. Adijciunt indices ini
 quitatē iniqtati: et in malicia p̄seuerāz

De timore iudiciorum.

tes nolunt p̄siderare formidabilia iudicia magni dei. Ipse vtiq; minas xp̄ianis ingratis pro suis execrandis sceleribus terribilia mala: postea iā securis est ad radicē: et tñ pauci rarissimiq; inueniuntur qui sua corda humiliēt sub manu illius cuius potētie resistere nemo p̄t. Et reuera nil periculosū q̄ imminētia pericula non timere. Quia iuxta Aristotelis sentētia, ij. rhetorice. timor facit hoīes cōsiliatiuos. Qua de re ad excitandas mentes duras q̄ penitētia fugiunt et bene beateq; viuere nolunt: decreui opus p̄sens sub titulo de timore iudiciorū diuinorū cōpilare. Pro clariorē tñ dicēdorū noticia: in hoc p̄logo per modū sermonis ip̄a verba Jobis in themate exponenda se offerunt: In q̄b; tria mysteria declaranda continentur.

Prīmū d̄ scripture sc̄tē sublimitas.

Secundū euāgelij multiplicitas.

Tertiū timoris diuini rōnabilitas.

De excellentia et sublimitate scripture sancte que designatur per angelum volantem.

Angelū d̄ scripture sc̄tē sublimitas. Prīmū mysterium declarā dū quod continetur in verbis Johannis: dicit scriptura sancte sublimitas: que per angelum volantē recte

meritoq; designatur. Est autē scriptura sacra vetus ac nouū testamentū; vt d̄ dist. ij. decretorū. c. quis nesciat. Quia hōc diminutū est hoīb; inspirata: atq; de celo missa. s̄m illud. ij. Petri. s̄ sunt sancti dei hoīes. Jō angelus dici p̄t. Nam teste Hieronimo lib. vij. etymol. Angelus nūcius vel missus interpretatur. In altū autē ipsa scriptura volat p̄ medium celū: q; publice in ecclia legitur predicatur. Inq̄t em̄ Greg. in homel. Regū celorū p̄sentis t̄pis ecclia dicit: Quanta ergo sit huius scripture sublimitas: ex q̄rtuo: dephendere possumus.

Primo ex eius dignitate.

Secundo ex eius profunditate.

Tertio ex eius profunditate.

Quarto ex eius utilitate.

Quia scriptura sacra est excellentissima ratione dei.

Primo siquidem intelligere possumus sublimitatē et excellentiā scripture sancte et eius dignitate. Est em̄ incomp̄parabiliter dignior omnib; creaturis et scripturis: eo qd̄ de digniore subiecto. s̄. altissimo deo. Unde Aug. libro viij. de ciui. dei. c. f. Theologia inq̄t est sermo vel ratio de deo. Neq; obstat qd̄ Arist. dicit. s̄. posteriorū. qd̄ in quolibet sciētia op̄ supponere subiectū qd̄ est.

Et Damasc. dicit: In deo quid est dicere impossibile est. Quare nec deo subiectū sic esse poterit scripture sancte rheologie. Quā vt inquit Tho. s̄. parte. q. i. art. vij. in respōsione ad primū argumētū. lz de deo nō possumus scire qd̄ sit: nisi mur tñ effectu eius vel nature vel ḡtulo co diffinitionis ad ea q̄ de deo in scripture sacra considerantur. Ip̄a igitur scriptura a principiorūq; ad finē p̄dicat mirabilia facta dei. Ex quo illi comparari non valent cuncta q̄ a grāmatis rhetoribus dialecticis p̄his geometricis musicis medicis astrologis poeticis et iuriconsultis fuere conscripta. Et santur oīa illa circa infima hec et mota talia vilia atq; terrena. h̄ decēter oīum scientiarū regina mentē hoīs ad deū cognoscendum diligēdūq; subleuat.

Neq; de aduentu Enee in italiā canit: vt Vergil. qui dicit: Arma virūq; canō troie qui primū ab oīs rē. Nec ad bella ciuilia inuitat deplorāda. sicut et Lucan. q̄ ait: Corduba me genuit rapuit nero prelia dixi. Que gessere pares hic socer: inde gener. Bella per amatores plus q̄ ciuilia campos. Insq; datum sceleri canimus: populūq; potētes. In sua victrixi puerum viscera dextra: treliqua. Nō de his minimis scriptura curat: sed de deo creatore celi et terre disterrit: de illius prouidētia bonitateq; iusticia: ceterisq; perfectionibus diuinis claro sermone loquit: Ceterū pleriq; dubitare solent cur hec scriptura magis